

MUNI | SIMU
MED

Porod v terénu – základy první pomoci

Kamil Vrbica

Výukové cíle

- Student se naučí, jaké potřebuje pomůcky pro průběh porodu v terénu.
- Student se dozví základy vedení porodu.

Porod

- Fyziologické zakončení těhotenství porodem novorozence, nejčastěji okolo 40. týdne těhotenství
- I. Doba porodní – kontrakce, zaniká branka
- II. Doba porodní – samotný porod dítěte
- III. Doba porodní – odloučení placenty

<https://www.tehotenstvi.cz/3-trimestr-tehotenstvi-priprava-k-porodu/jaka-denni-doba-je-k-porodu-nejvhodnejsi>

Porod

- **Při kontrakcích s intervalem nad 5 minut** – kontaktovat ZZS, možné dojet do porodnice svépomocí
- **Při kontrakcích pod 5 minut** – vždy kontaktovat ZZS a domluvit se na postupu, porod na místě vysoce pravděpodobný
- **Při zániku branky, silných kontrakcích v rychlém sledu, výrazném tlaku na konečník** – nutnost provedení porodu na místě, volat ZZS

Porod v terénu

– Zjistit

- Kolikátý je to porod
- Týden těhotenství
- Interval kontrakcí
- Odtok plodové vody
- VOLAT ZZS !!!

– Rodička

- Zajistit soukromí a čisté prostředí
- Poloha v polosedě s roztaženými a pokrčenými nohama
- Uklidnění, podpora

– Příprava

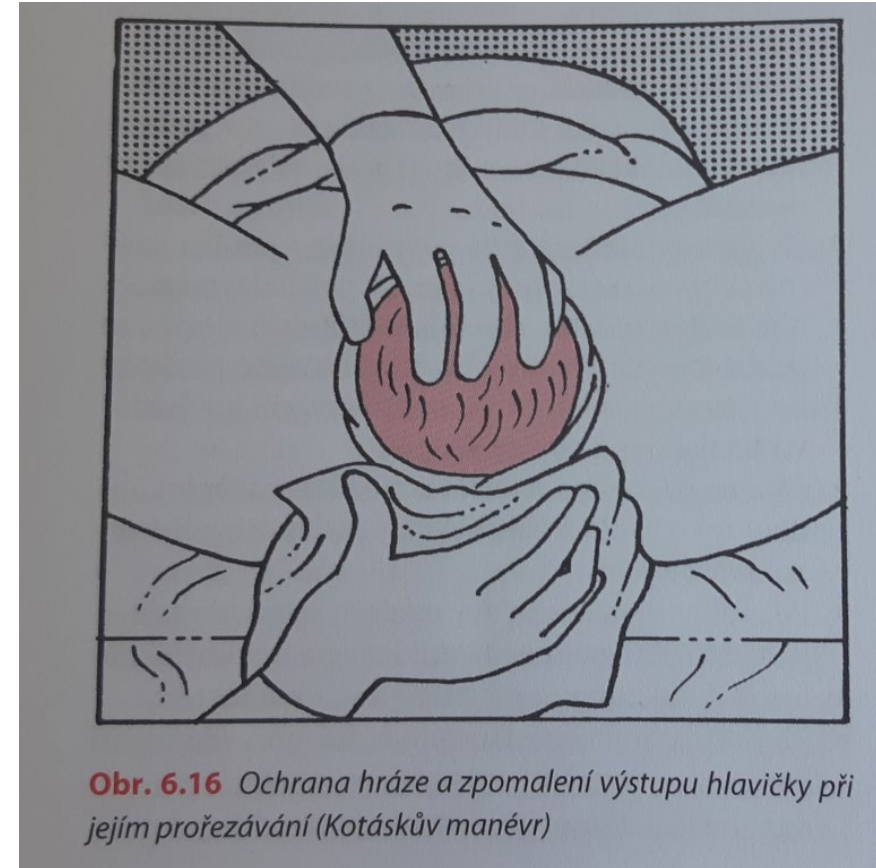
- Pro matku: Nůžky (nůž), 3 kusy čisté tkaniny (provázku), krytí (ideálně vše sterilní)
- Pro novorozence: Materiál k osušení, k zabalení do suchého
- Pro vás: umytí/dezinfekce rukou, rukavice, rouška

https://www.momjunction.com/articles/positions-to-help-you-focus-during-labor_0081265/

Porod v terénu

- Matku vyzýváme k tlačení během kontrakcí, prodechnutí mimo kontrakce
- Chráníme hráz zachycením mezi palec a ukazováček pomocí roušky, bráníme jejímu roztržení

HÁJEK, Zdeněk, Evžen ČECH a Karel MARŠÁL. *Porodnictví*. 3., zcela přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4529-9.

Porod v terénu

- Hlavičku nerotujeme, jen ji přidržujeme
- Dítě nijak nerotujeme, jen přidržujeme a pomáháme v jeho přirozeném pohybu porodními cestami
- Novorozence nakonec držíme za hlavičku a stehno, aby nám nevypadl

<https://www.whattoexpect.com/pregnancy/labor-and-delivery/childbirth-stages/pushing-and-delivery.aspx>

Porod v terénu

- Při omotání pupečníku okolo krku – je třeba ho opatrně odmotat
- Novorozence nezvedáme výrazně nad úroveň břicha matky
- **Pokud dítě nezačne dýchat a křičet je nutné zahájit resuscitaci novorozence!!!**

Porod v terénu

- v případě resuscitace novorozence/matky – nutno co nejdříve podvázat a přerušit pupečník, **JINAK PUPEČNÍK NEPODVAZUJEME**
 - 1. podvaz 10 cm od pupíku dítěte (možno podvaz zdvojit), 2. podvaz dalších 10 cm k matce – mezi podvazy přestřiháváme sterilním nástrojem, oba konce sterilně kryjeme
- **Dítě, které dýchá, osušíme, bráníme prochladnutí zabalením do přikrývek (hlavně hlavičku), předáváme matce**

Placenta

- Placentu aktivně nevypuzujeme!!!
- Může samovolně vyjít, jinak porod placenty necháme na zdravotních profesionálech.

Výstupy z učení

- Student ví, jaké pomůcky je třeba nachystat pro porod v terénu.
- Student je schopen rozpoznat, kdy je nutné přistoupit k porodu v terénu.
- Student zná základy vedení porodu v terénu.

Zdroje

- AUSTIN, Margaret, Rudy CRAWFORD a Barry KLAASSEN. *First aid manual: the Authorised Manual of St John Ambulance, St Andrew's First Aid and the British Red Cross*. Revised 10th edition. London: DK, 2016. ISBN 978-0-2412-4123-3.
- HÁJEK, Zdeněk, Evžen ČECH a Karel MARŠÁL. *Porodnictví*. 3., zcela přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4529-9.
- REMEŠ, Roman a Silvia TRNOVSKÁ. *Praktická příručka přednemocniční urgentní medicíny*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4530-5.
- ŠEBLOVÁ, Jana a Jiří KNOR. *Urgentní medicína v klinické praxi lékaře*. 2., doplněné a aktualizované vydání. Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-271-0596-0.

MUNI | SIMU MED